Szórádi Ferenc, a nagyvázsonyi brácsakirály, régi hangszerek kópiáit készíti » 20. oldal

NÉPSZABADSÁG

2010. MÁRCIUS 1., HÉTFŐ • LXVIII. ÉVFOLYAM, 50/2. SZÁM, 20 OLDAL • BUDAPESTI KIADÁS • WWW.NOL.HU • 160 FORINT, ELŐFIZETŐKNEK 121 FORINT

Földrengés Chile partjainál

Hét-nyolcszázra becsülik a halottak számát, mérhetetlen az anyagi kár

Rendőrök egy ház romjai között Concepción városban Fotó: MTI/EPA – Rafael Vallejos

Hét-nyolcszázra becsülték tegnap késő este a szombat hajnali, chilei földrengés halálos áldozatainak számát. A legutóbbi fél évszázad legdrámaibb, a Richter-skála szerint 8,8-es erősségű katasztrófa okozta károkat még megbecsülni sem lehet, miközben nyolcvan utórengés is megrázta a dél-amerikai földrészt, köztük egy 6,1-es erősségű is. A földmozgást követő cunami áldozatokat követelt a Chiléhez tartozó Juan Fernandez-szigeten, a hullámok emberéleteket követeltek és súlyos károkat okoztak a tengerparti Maule körzetében is. Ugyanakkor a Hawaiin működő csendes-óceáni szökőár-előrejelző központ tegnap lefújta a cunamiriadót, miután az óceán túlpartján, így Oroszországnál és Japánnál csak kisebb hullámverés mutatkozott. A tragédia méretére jellemző, hogy Chile 17 megyéjéből hatot katasztrófa sújtotta övezetnek nyilvánított *Michelle Bachelet* elnök. Egymillió lakás rongálódott meg, hidak szakadtak le, autópályák váltak járhatatlanná. A földrengés epicentrumától 110 kilométerre lévő majd 700 ezer lakosú Concepciónban egyebek között ledőlt egy 14 emeletes, tavaly átadott épület, amelyben a feltételezések szerint legalább százan rekedhettek. Chilében 1730-ban, 1822-ben, 1960-ban, legutóbb pedig 1985-ben volt erős földmozgás. A szeizmológusok szerint a tektonikus mozgások nyomán végzetesen gyűrődik az Andok, Chile tehát kénytelen volt megtanulni együttélni a földrengések veszélyének tudatával, ennek megfelelően épült ki a védekező infrastruktúra, s ez magyarázhatja, hogy a kisebb, 7-es erősségű rengés sokkal nagyobb károkat okozott néhány hete a felkészületlen Haitin.

» Részletek a 6. oldalon

Mennyi üzemanyagra futja?

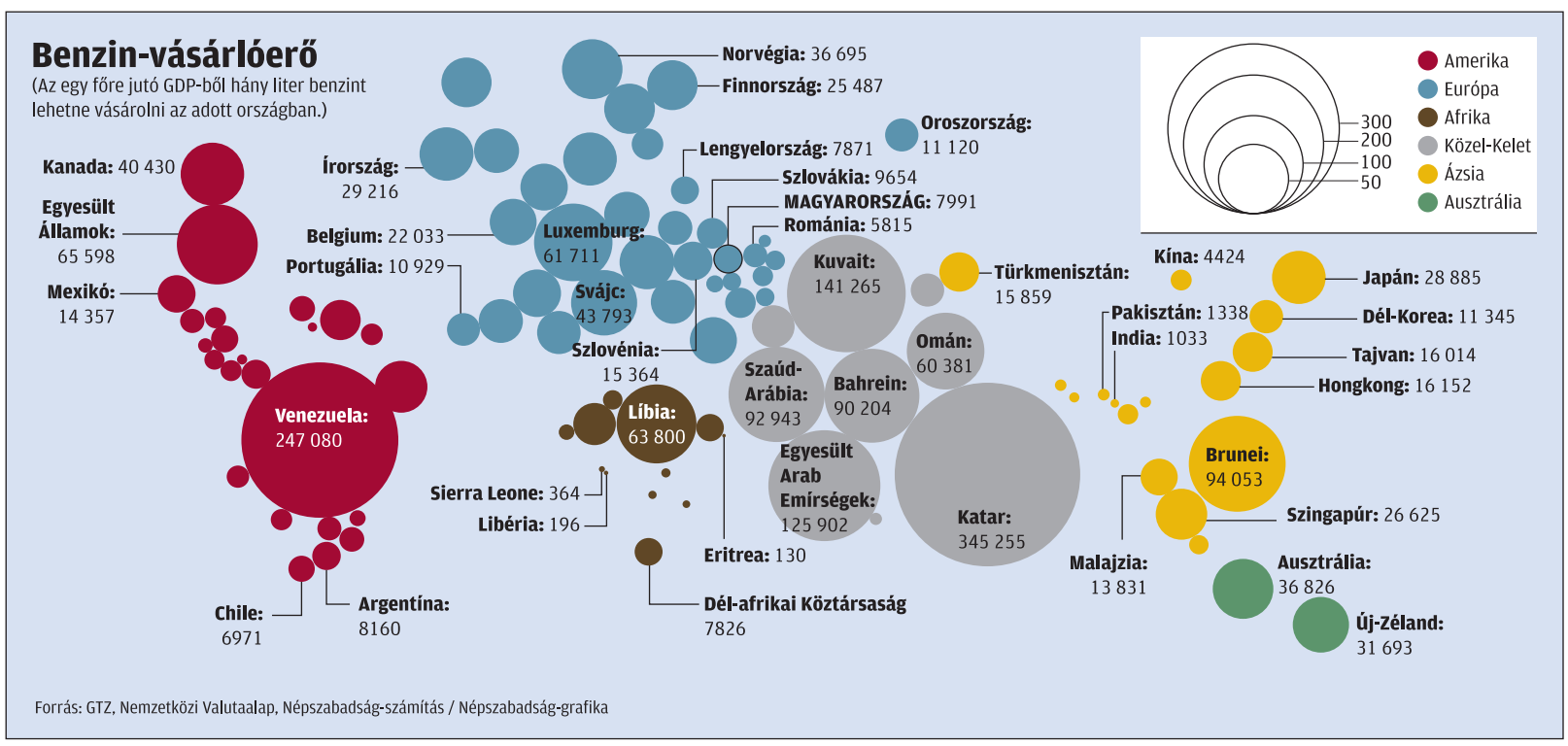
Szinte minden hétre jut már egy benzináremelés, s ilyenkor irigykedve gondolunk a szomszédos országok lakóira, akik nálunk olcsóbb üzemanyagot töltenek a kocsijukba. Pedig nem mi vagyunk a legkétségbeejtőbb helyzetben, legalábbis ha azt vizsgáljuk, az egy főre jutó nemzeti jövedelemből mennyi benzinre futná. A magyar autós csaknem 8000 ezer litert tudna vásárolni e mutató alapján, amivel a világ középmezőnyében, annak is inkább a második felében tanyázunk. A volt szocialista blokkból magunk mögött tudjuk a Balkán országait. Bulgáriában 4200 literre futja, míg Romániában valamivel több mint 5800-ra. A szerbeknél nem jön ki még 3500 litert sem.

Északnyugat felé haladva a Kárpátok ölelte régióban már nincs okunk büszkének lenni. Mind Szlovákiában (9654 liter), mind Csehországban (11 814 liter) jobban állnak e tekintetben. Az oroszok több mint 11 120 liter benzint tudnának vásárolni az egy főre jutó GDP-jükből. Kimagasló ebben a körben Szlovénia, ahol 15 ezer liter feletti mennyiséget lehetne üzemanyagtartályokba tölteni.

Mindannyian eltörpülünk azonban a listavezető Katar mellett, ahol nem kevesebb mint 345 255 liter benzint lehetne felhalmozni a jövedelemből. De a venezuelai polgárok is könnyűszerrel meg tudnának vásárolni 247 080 litert, ha másra nem kellene költeniük. Az USA a nyolcadik a sorban: csaknem 65 600 liter nafta tárolásáról kellene gondoskodnia egy átlagos amerikai lakosnak Seattle-től Miamiig.

Magyarország akkor sem lóg ki a sorból, ha a benzinár adótartalma szerint rangsoroljuk az országokat. Az 58,7 százalékos mutatónkhoz képest brutálisnak tűnik Németország 65,9 százaléka, de sóvárogva tekintünk Ciprus 45,2 százalékára.

» Részletek a 10. oldalon

Forrás: GTZ, Nemzetközi Valutaalap, Népszabadság-számítás / Népszabadság-grafika

Sávolyi remények

Aláírnak a ringért

Miközben Budapesten dúl a Sávolyon épülő motorversenypálya állami támogatása miatt kirobbant vita, addig a somogyi községben azért kezdtek aláírásgyűjtésbe a helyiek, hogy meg ne torpedózzák a beruházást, ami reményeik szerint munkát és bevételt hozna számukra. **4. oldal**

Távozik a főépítész

„Emberből vagyok...”

„Emberből vagyok egy embertelen rendszerben” – írta az építészek honlapján lemondását indokolva *Beleznay Éva* budapesti főépítész január végén. A döntését kiváltó, konkrét okot nem nevezte meg, de üzenetének mondatai súlyosak: „...nem tudom érzelemmentesen kezelni az értelmetlenségeket, a jó gondolatokat ellehetetlenítő körülményeket.” Lapunknak azt nyilatkozza: a városról szívesen beszél, a távozása okairól nem. Bár annyit elárul: az ok lényegében a tehetetlen nagy rendszer, a bürokrácia. **5. oldal**

Vonat, autóbusz

Terhes örökség

Legalább 610–680 milliárd forintot kell előteremtenie az országgyűlési választások után hivatalba lépő új kormánynak, ha 2011 végéig működésben akarja tartani a helyközi közösségi közlekedést. A számla tételeinek 95 százalékát a MÁV, fennmaradó hányadát a Volán-társaságok hozták össze. **9. oldal**

Kertész Mihály némafilmje

Drága az emlékezés

A tolonc – ez a címe Kertész Mihály negyedik, eddig elveszettnek hitt 1914-es némafilmjének, amely tavaly került a Magyar Nemzeti Filmarchívumba a Duna Televízió jóvoltából. Szakmai közökben szenzációt keltő volt a hír, mégis – a holland filmarchívum felajánlásának köszönhetően – az amszterdami Haghefilm laboratóriumában születik újjá az egyik legkorábbi ránk maradt magyar fikciós alkotás. **17. oldal**

Kétszáz éve született

Chopin-évforduló

Nincs itt az ideje Chopinnek. Közben meg itt van a születésnapja, épp ma van a kétszázadik. Kritikusunk azt kérdezi: miért tennénk úgy, mintha nem élne? Aztán hozzáteszi: mit kezdjünk vele? És szomorúan megállapítja, a világ ma nagyobb, harsányabb dolgokra vágyik, nem keringőkre a zongorán, nem romantikára. **18. oldal**

Keresd a nőt!

Bukik a kormányzó

Keresd a nőt! – e régi bölcsességből három amerikai kormányzó is keserű leckét kapott az utóbbi két évben. Elődjéhez hasonlóan egy kínos botrányba bukik bele *David Paterson*, New York első fekete – és egyben fogyatékkal élő – kormányzója. **7. oldal**

Kisteleki búcsúja

Optimista távozás

A leköszönő MLSZ-elnök – miközben bejelentette, hogy azonnali hatállyal lemond – ódákat zengett a magyar labdarúgás elmúlt esztendejéről. *Kisteleki István* 2009-et a sikerek évének nevezte, s hozzátette: „Hálás vagyok, hogy ilyen csodálatos élményekben lehetett részem”. A távozó potentát szerint tehát minden a legnagyobb rendben van a magyar futballban, sőt... **15. oldal**

9 770133 175012 10050